

De Lichtbron
Protestantse Gemeente

Thema-avond De Lichtbron 19 januari 2016

*Ethische aspecten
rondom het levenseinde*

1) Ethiek

Ethiek = nadenken over:

‘Wat is het goede om te doen?’

Ethiek in de zorg = nadenken over:

‘Wat is goede zorg?’

U kunt:

- Niet een behandeling eisen
- Wel een behandeling weigeren

2) Waarden

Ethiek heeft alles te maken met waarden en normen.

Waarden: wat je belangrijk vindt om na te streven.

Altijd positief, nastrevenswaardig.

Zoals: autonomie, eerlijkheid, vertrouwelijkheid, openheid, samen, respect, welzijn, etc.

3) Dilemma's

Dilemma: verschillende waarden botsen.

Zeker dilemma's rondom levenseinde: verschillende waarden (dus wat we belangrijk en nastrevenswaardig vinden) kunnen dan niet tegelijkertijd in acht worden genomen.

Kijken (*Toon Hermans*)

Kijk naar de mens
en zie het wonder in hem.
Zie je het niet kijk dan nog eens
en nog eens en nog eens
en als je goed kijkt
kun je het wonder zien in hem.
Het beweegt, het spreekt,
het kijkt, het luistert,
het lacht en het raakt je aan
en het zegt iets van liefde.
Zoiets groots als een mens
moet voorbestemd zijn
voor iets dat van een andere,
hogere orde is dan het leven op aarde.
Kijk naar de mens
en zie het wonder.

4) Christelijke waarden

Liefdesethiek: God, naaste, jezelf.

Augustinus: ‘Heb lief, en doe wat je wilt...’

Leven is gave en opgave.

Drie ijkpunten:

- Autonomie, in verbondenheid
- Welzijn
- Respect voor leven